

FETHİYE'DE SONDAJ YÖNTEMİ İLE JEOTERMAL KAYNAK ARAMA FAALİYETİNE İTİRAZ EDİYORUZ

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nca; Muğla İli, Fethiye İlçesi, Kayaköy Mahallesi ve Ölüdeniz Mahallesi sınırlarında bulunan 2.182,5 hektarlık yüzölçümündeki alan (2019A011 Ruhsat Numarası ve 3389699 Erişim Numaralı Saha); *Sondaj Yöntemi İle Jeotermal Kaynaklar Arama Faaliyeti* adı altında ihale ile edilmiştir. İhale sonucu Abdulvahap Çelik isimli yatırımcıya izin ve ruhsatlar ilgili bakanlıkça verilmiştir. Yatırımcının söz konusu faaliyete başlamak amacı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na vermiş olduğu Proje Tanıtım Dosyası, ilgili bakanlıkça uygun görülerek ÇED Yapım Süreci 30.03.2020 tarihinde başlatılmıştır.

İtirazımıza konu jeotermal kaynak arama faaliyetinin gerçekleştirileceği 2.182,5 hektar yüzölçümündeki alan içerisinde, her biri en az 10.000 m2 lik yüzölçümlü sahayı kaplayan 6 adet sondaj kuyusu noktası belirlenmiştir. Bu noktalardan:

- **2 tanesi Ölüdeniz Lagünü Arkeolojik Sit ve Doğal Sit alanı(Kesin Korunacak Hassas Alan) içerisinde** (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca 04.03.2020 tarih ve 31058 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak ilan edilen **Kesin Korunacak Hassas Alan)**,
- **1 tanesi Kayaköy Mahallesi Soğuksu Plajı Mevkiinde Doğal Sit Alanı içerisinde** (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca 04.03.2020 tarih ve 31058 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak ilan edilen **Kesin Korunacak Hassas Alan)**,
- **1 tanesi Delikliburun-Gemiler Plajında Arkeolojik Sit ve Doğal Sit Alanı içerisinde** (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca 04.03.2020 tarih ve 31058 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak ilan edilen **Kesin Korunacak Hassas Alan)**,
- **2 tanesi Darboğaz Plajı kuzeyindeki Oyukbaşı Tepesi Mevkiinde Doğal Sit Alanı** içerisinde bulunmaktadır.

Söz konusu proje ile sondaj kuyusu açılması planlanan noktaların tamamı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından tespit ve tescil edilmiş hassas ekosistemlerdir ve bu ekosistemlerin hassasiyeti, içlerinde barındırdıkları nadir ve nesli tehlike altındaki türler ve yaşam alanlarından kaynaklanmaktadır. Yukarıda bahsi geçen ve taraf olduğumuz uluslar arası sözleşmelerin tamamı, bu tip yaşam alanlarının (habitatlının) ve barındırdıkları türlerin korunması konusunda Türkiye Cumhuriyeti Devletini sorumlu kılmıştır. Devletin

ilgili bakanlıkları kanun hükmündeki bu sorumlulukları yerine getirmekle yükümlüdür. Ayrıca bahse konu proje sondaj noktalarının bir kısmı da, tarihi ve kültürel değerleri barındıran Arkeolojik Sit Alanları içerisinde bulunmaktadır. Türkiye Cumhuriyeti Devleti, arkeolojik mirasın insanlığın ortak mirası olarak değerlendirildiği ve bu mirasın gelecek kuşaklara aktarımı konusunda taraflarına sorumluluk yükleyen; Arkeolojik Mirasın Korunmasına İlişkin Avrupa Sözleşmesi, Dünya Kültürel ve Doğal Mirasının Korunmasına Dair Sözleşme, Avrupa Kültür Sözleşmesi gibi sözleşmelere de taraf olmuştur.

Jeotermal enerji, yerkabuğunun çeşitli derinliklerinde biriken ısı etkisi ile farklı kimyasal maddeler içeren sıcak su, buhar ve gazların doğrudan veya dolaylı kullanımıyla elde edilen enerjidir. Jeotermal Enerji yönetiminin üç temel kuralı; santrallerin her türlü yaşam alanlarından uzağa kurulması, yeraltından çekilen akışkanla birlikte gelen ve yoğunlaşmayan gazların atmosfere salınmaması ve çıkarılan akışkanın bir damlasının dahi yerüstüne deşarj edilmemesidir. Oysa Türkiye’de faaliyet gösteren çok sayıda jeotermal enerji tesisinde, atık jeotermal akışkanın yerüstü sularına deşarjı (reenjeksiyon yapılmaması), temiz yeraltı suyu akiferinin kirlenmesi, buhar ve karbondioksit salımı, zemin oturması ve çökme (mikro depremler), salınan atıklardaki tehlikeli kimyasallar (As, B, F, H₂S, vb.), deşarj noktalarında çökeller oluşması, kabuklaşma önleyici kimyasal kullanımı, tekniğine ve jeolojik yapıya uygun projelendirilmemiş kuyular, fay hatları boyunca oluşan sızmaya ve hatalı reenjeksiyona bağlı kirlenme, kontrolsüz deşarjın neden olduğu kirlenme, gürültü, jeotermal patlama ve fışkıрма gibi telafisi mümkün olmayan çevresel etkiler ortaya çıkmaktadır.

Dolayısıyla Fethiye’de planlanan bu sondaj çalışmaları ile zehirli gazların atmosfere salınımı, zehirli kimyasallarla dolu akışkanların toprağa, dere ve kanallara, yer altı sularına ve denizlere boşaltılması ile Kesin Korunacak Hassas Alan ile Doğal Sit statüsündeki nadir ve hassas ekosistemlerde ve Arkeolojik Sit alanlarında telafisi imkansız hasarlar yaratacağı açıktır. Jeotermal akışkanlarından çevreye yayılan kimyasalların başında bor, siyanür, kükürt, nikel, kurşun, kobalt, kadmiyum, krom ve mangan bulunmaktadır. Türkiye’de bulunan mevcut jeotermal santrallerinin gerek yer seçimi gerekse işletme aşamalarında bilimsel ve teknik gereklilikler yerine getirilmediği, tesis ve işletme süreçlerinde mevzuata aykırılıklar yaşandığı, denetimlerin yetersiz kaldığı ve olumsuz çevresel etki yaratan verilerin kamuoyu ile paylaşımında şeffaflık ilkelerine uyulmadığı açıktır.

Sürdürülebilir Enerji kaynağı olarak görülen Jeotermal Enerji Santralleri (JES) de tıpkı RES'ler (Rüzgar Enerji Santrali) ve HES'ler (Hidroelektrik Enerji Santrali) gibi hatalı yer seçimi ya da göz ardı edilen olumsuz çevresel etkileri nedeniyle geri dönülemez tahribatlar yaratmaktadır (Tıpkı Çeşme Yarımadası'ndaki RES'ler ve Fırtına Vadisi'ndeki HES'ler gibi). JES'lerin bulunduğu bölgelerde, ekosistemi olumsuz etkilediği, insanın ve insan faaliyetlerinin (çiftçilik, hayvancılık gibi tarımsal faaliyetler) de bundan muaf olmadığı defalarca raporlanmıştır.

Ayrıca, açılan kuyularda yeterli miktarda ve uygun değerlerde jeotermal kaynaklara rastlanması durumunda, kuyuların bulunduğu bölgede çok sayıda Jeotermal Turistik Tesis yapılmasının önü açılacak ve bu durum yapılaşma baskısını arttıracaktır. Kuyulara ve tesislere ulaşım sağlayıcı araç yollarının açılması, jeotermal kaynakların iletim hatlarının ve şebekelerinin inşa edilmesi ile de çevresel yıkım katlanarak artacaktır.

Muğla İli dışında, Türkiye'nin; Manisa, Denizli, İzmir, Çanakkale, Afyon, Van, Elazığ, Bolu gibi birçok ilinde kontrolsüz ve denetimsiz jeotermal enerji yatırımları ekosistemleri tehdit etmektedir. Bu tip yatırımlar için yer seçiminde Kümülatif Çevresel Etki Değerlendirmesi yapılmadığı açıktır. Fethiye'nin kesin korunacak alan statüsündeki bu en hassas ekosistemleri üzerinde, özellikle de turizm açısından yüksek potansiyelli rant alanlarında adeta etrafından dolaşarak bir turizm yatırımı için ön açma girişimi olduğu izlenimi veren bu tip girişimlerin acilen durdurulması gerektiği açıktır.

Proje alanı olarak belirlenen ve Doğal Sit, Arkeolojik Sit ve Kentsel Sit Alanlarını içine alan Fethiye İlçesi, Kayaköy Mahallesi ve Ölüdeniz Mahallesi, Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak tespit, tescil ve ilan edilmiş bölgelerdir. Yetki ve sorumluluk açısından Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün kontrol ve denetiminde bulunan bu bölge içerisinde Jeotermal Kaynak Arama Amaçlı Sondaj Kuyuları Açılması, Jeotermal Turistik Tesislerin yapılması, kuyulara ve tesislere ulaşım sağlayıcı araç yolları açılması, jeotermal kaynakların ilgili kullanım alanlarına ulaştırılmasını sağlayacak iletim hatlarının ve şebekelerinin inşa edilmesi, bu kurumun misyon, vizyon, görev, ilke ve prensipleri ile Türkiye Cumhuriyeti'nin imzaladığı uluslararası sözleşmelere aykırılık oluşturmakta ve tazmin hakları doğurmaktadır. Projeden vazgeçilmemesi, bu alanlarda geri dönüşü imkansız hasarlara yol açacaktır.

Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün misyonu: Dünya ve ülke ölçeğinde doğal, tarihi ve kültürel değerlere sahip ancak kentleşme, turizm, tarım ve

sanayi baskısı altındaki Özel Çevre Koruma Bölgelerinde; bütünleşik alan yönetimi yaklaşımıyla, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla işbirliği içerisinde ve çok yönlü bakış açısı ile sektörler arası eşgüdümü sağlayarak, biyolojik çeşitliliğin korunmasına, doğal, tarihi ve kültürel değerlerin sürdürülebilirlik anlayışıyla yönetilmesine, sağlıklı ve temiz bir çevrede yaşanmasına katkıda bulunmaktadır.

Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü Merkez Komisyon'unca karar alınıp, Cumhurbaşkanlığı Makamı'nca onaylanan ve 04.03.2020 tarih ve 31058 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren karar gereği; **'Kesin Korunacak Hassas Alanlar'** olarak tespit, tescil ve ilan edilmiş bu ve benzeri alanlarda bu tür yatırımlara izin ve ruhsat verilebilmesi kabul edilebilir bir durum değildir.

25.01.2017 tarih ve 29959 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren **'Doğal Sit Alanları Koruma ve Kullanma Koşulları İlke Kararı'** uyarınca, Bakanlar Kurulu kararı ile ilan edilerek yapı yasağı getirilen mutlak korunması gereken **Kesin Korunacak Hassas Alanlar**; kaynak değerlerinin korunması için, alan kullanımı ve alana tüm etkilerin sınırlandırıldığı, gerektiğinde insanların bölgeye girişlerinin engellendiği, bilimsel araştırmalar, eğitim ya da çevresel izleme amacıyla özel önlemler alınarak korunacak kara, su, deniz ekosistemleridir. Bu tip alanların yönetimine ilişkin ilke kararları gereği:

1. **Flora, fauna ve bunlara ait habitatlar ile topografya ve siluet etkisini bozabilecek hiçbir eylemde bulunulamaz,**

2. Ancak bu alanlarda Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu izniyle;

a. **Kesin yapı yasağı olmakla birlikte,** resmi ve özel kuruluşlarca **zorunlu olan alanlarda,** teknik altyapı hizmetlerinden; kanalizasyon, içme suyu, doğalgaz hattı, enerji nakil hattı ve orman yangın yolu,

b. Devletin güvenlik ve emniyeti için zaruret arz eden yapılar,

c. Mevcut altyapı ve üst yapı tesisleri ile ruhsatlı veya ruhsatlı sayılan yapıların bakım ve onarımları,

d. Herhangi bir yapı yapılmamak kaydıyla arıcılık faaliyetleri yapılabilir.

Çevre Şehircilik Bakanlığınca belirlenerek Resmi Gazetede yayınlanan ilke kararları gereği yukarıda açıkça belirtildiği üzere, itirazımıza konu alanların hepsi Kesin Korunacak Hassas Alan ve Doğal Sit statüsündedir ve bu alanlarda; **Jeotermal Kaynak Arama Amaçlı Sondaj Çalışmalarının yapılamayacağı açıkça ortadadır.**

Proje Tanıtım Dosyasında, her biri en az 10.000 m² yüzölçümlü olacak şekilde belirlenmiş 6 adet sondaj sahasında (toplam 60.000 m²) yaklaşık 0,10 metre derinliğindeki yüzey toprağının üzerindeki bitki örtüsü ile birlikte sıyrılacağı, oluşan yaklaşık 6.000 m³ hafriyatın ve kesim yapılacak ağaç ve çalıların, bölgedeki en yakın noktada depolanacağı belirtilmiştir. Bu durum, Kesin Korunacak Hassas Alan ve Doğal Sit Alanı olan; hassas ve nadir türler barındıran bu ekosistemlerde telafisi mümkün olmayan hasarlar oluşturacaktır. İtirazımıza konu projenin; saha hazırlığı çalışmaları ile başlayacak doğa tahribatı, sondaj sırasında da devam edecektir. Bölgede yer alan nesli tehlike altındaki nadir ve hassas türler ile endemik türlerin yaşam alanları yok olacaktır. Sondaj çalışmaları sırasında, faaliyet alanları içerisinde bulunan Akkula Deresi, Harnupluçukur Deresi ve Kuyuçukuru Deresinin de doğal yataklarına zarar verilecek, sondaj sırasında çıkan sondaj çamurları, kimyasal içerikli yeraltı suları, paslı atıklar, sıvı ya da katı atıklar çevre kirliliğine ve tahribatına neden olacak, kirleticiler yüzeysel emilim ve dereler vasıtasıyla Akdeniz'e ulaşarak deniz ekosistemini de tahrip edecektir.

Proje Tanıtım Dosyası'nda; *“çalışma alanlarının içerisinde veya yakın çevresinde korunması gereken alanlar bulunmadığı, ülkemizin taraf olduğu uluslararası sözleşmeler uyarınca korunması gerekli alanlar içerisinde bulunmadığı belirtilmiş ve “alandaki flora ve fauna çeşitliliğinin Türkiye'nin her yerinde bol miktarda mevcut bulunduğu ve nesillerinin tehlikeye girmesinin söz konusu olamayacağı” belirtilmiş olması; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na sunulan Proje Tanıtım Dosyasının alana dair somut ve gerçekçi veriler içermediğini açıkça ortaya koymaktadır.*

Fethiye, deniz seviyesinden 3.000 metreye kadar değişen yükseltilerde, çok çeşitli yaşam alanlarına ve büyük oranda endemizm içeren biyoçeşitliliğe sahip özel bir ekosistemdir. Hassas ve nadir doğal değerlere sahip olması nedeniyle Muğla İli, Fethiye İlçesi, 05.07.1988 tarih ve 88/13019 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile '**Özel Çevre Koruma Bölgesi**' (ÖÇK) olarak tespit ve ilan edilmiştir. Zaman içerisinde yapılan inceleme, tespit ve değerlendirmelerle, bölgenin flora ve fauna açısından zenginliği, korunacak alanların daha da genişletilmesi gereğini doğurmuş ve zaman içinde ÖÇK sınır değişiklikleri yapılmıştır. İlk değişiklik 18.01.1990 tarih ve 90/77 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 02.03.1990 tarih ve 20449 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak, ikinci değişiklik ise 08.11.2006 tarih ve 2006/11266 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 09.12.2006 tarih ve 26371 sayılı Resmi Gazetede

yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Yapılan bu son değişiklikle Fethiye-Göcek Özel Çevre Koruma Bölgesi son halini almıştır.

Fethiye-Göcek Özel Çevre Koruma Bölgesinde, bölgenin habitat ve tür çeşitliliğinin tespiti, korunması ve izlenmesi amacıyla; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na bağlı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü tarafından; **'Kıyı ve Deniz Alanlarının Biyolojik Çeşitlilik Tespiti Projesi'**, **'Karasal Biyolojik Çeşitliliğin Tespit Projesi'**, **'Nesli Tehdit ve Tehlike Altında Olan Tür ve Habitatların Korunması ve İzlenmesi Projesi'**, **'Türkiye'nin Deniz ve Kıyı Koruma Alanlarının Güçlendirilmesi Projesi'** yürütülmüş ve/veya düzenli olarak yürütülmektedir.

Bu çalışmalardan, **Fethiye Göcek ÖÇK Bölgesi Kıyı ve Deniz Alanlarının Biyolojik Çeşitlilik Tespiti Projesi**; bölgenin 345 km² olan kıyı ve deniz alanında, tüm koylar ve adalar da dahil olmak üzere; 55 m derinliğe kadar olan alanlarında belirlenen 88 istasyonda gerçekleştirilen 581 scuba ve 335 serbest dalış ile elde edilen biyolojik çeşitlilik araştırmaları ve bölgeyi temsil eden 15 istasyonda deniz suyunda ve sedimanda gerçekleştirilen fiziksel, kimyasal, biyolojik ve bakteriyolojik analizleri kapsamaktadır. **Bu çalışma ile Fethiye-Göcek Özel Çevre Koruma Bölgesinde; Türkiye'nin taraf olduğu Uluslararası Sözleşmelerden Bern ve Barselona Sözleşmeleri ile koruma altına alınan ve Dünya Doğayı Koruma Birliği Kırmızı Listesi'nde (IUCN Red List) farklı derecelerde tehdit kategorilerinde yer alan türlerden 40 tanesi tespit edilmiştir.** Çevre ve Şehircilik Bakanlığı eliyle bu ve benzeri çalışmalar düzenli olarak yürütülmekte, taraf olduğumuz sözleşmeler gereği koruma çalışmalarının temelini oluşturan biyoçeşitlilik envanterleri çıkarılmakta ve hassas türlerin popülasyonları izlenmektedir.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, Özel Çevre Koruma Bölgesi olarak tespit ve ilan edilmiş alanların yetki ve sorumluluğu Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğündedir. Genel Müdürlüğe ait Koruma ve İzleme Daire Başkanlığı bünyesindeki Müdürlüklerden:

TÜR VE HABİTAT KORUMA ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ'nün görevleri arasında; *'biyolojik çeşitliliğin ve habitatların izlenmesi ile korunması için gerekli tüm tedbirlerin alınmasına ilişkin iş ve işlemleri yürütmek ve projeler geliştirmek, uluslararası sözleşme ve ulusal mevzuat ile koruma altına alınan canlı türleri ve habitatların korunması konusunda ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği yapmak, mevzuatı takip etmek, rapor düzenlemek ve görüş vermek'*,

YÖNETİM PLANLARI VE İZLEME ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ'nün görevleri arasında; **'her türlü alıcı ortamın kirlenmeden korunması ile ilgili usul ve esasları belirlemek, ilgili mevzuata göre tespit edilen kirletici tesis ve faaliyetlerin takibini yapmak ve gerekli tedbirlerin alınmasını sağlamak, görüş vermek, deniz, göl ve akarsu alanlarında su kalitesi izleme çalışmaları yapmak, araştırma, izleme ve koruma projeleri sonuç verilerinin uygulanmasını ve izlenmesini sağlamak, ekolojik dengeyi bozacak her türlü faaliyetle ilgili gerekli tedbirleri almak, aldırarak ve denetlemek, görüş vermek, korunan alanlarda yapılacak inceleme, araştırma, fotoğraf, film çekimi vb. faaliyetlere ilişkin izin taleplerini değerlendirmek'**,

Ö.Ç.K. BÖLGELERİ VE DOĞAL MİRAS ALANLARI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ'nün görevleri arasında; **'Ö.Ç.K. bölgeleri ve dünya doğal miras alanlarının araştırma ve inceleme faaliyetlerini yapmak, bu alanların onay, tescil ve ilanı ile ilgili her türlü iş ve işlemleri yürütmek, Ö.Ç.K. bölgeleri ve dünya doğal miras alanlarının tescil ve ilanına ilişkin kriterlerin belirlenerek, gerekli yasal düzenlemelerin yapılmasını gerçekleştirmek, Ö.Ç.K. bölgeleri ve dünya doğal miras alanları ile ilgili yargı süreçlerine dair iş ve işlemleri yürütmek,**

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ'nün görevleri arasında; **'Korunan alanlarda İklim değişikliği ile mücadele ve ekolojik koridorların belirlenmesine yönelik ulusal ve uluslararası çalışmaların takibini ve koordinasyonunu gerçekleştirmek, gerekli konularda mevzuat hazırlamak, iklim değişikliğinin korunan alanlardaki doğal kaynaklar üzerindeki etkilerini tespit etmek, her türlü araştırma ve inceleme faaliyetlerini yapmak, mücadele konusunda eylem planları hazırlamak ve uygulanması için kapasite geliştirme faaliyetleri düzenlemek, korunan alanlarda İklim değişikliği kaynaklı arazi bozunumu olan önemli peyzaj alanlarını tespit etmek ve bu alanların rehabilitasyonu için çalışmalar yapmak, yaptırmak, korunan alanlardaki ekolojik koridorların tespiti ve korunmasına ilişkin strateji ve politikalar belirleyerek eylem planları hazırlamak ve uygulamasına yönelik çalışmalar yapmak, yaptırmak, korunan alanlarda İklim değişikliğine neden olan sera gazı emisyonlarını izlemek, sera gazı emisyonlarının biyolojik çeşitliliğe etkilerini izlemek, kontrol etmek ve gerekli tedbirleri almak'** tanımlanmıştır.

Ekosistemin korunması amacıyla, Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerden bazıları şunlardır: Avrupa'nın Yaban Hayatı ve Yaşam Ortamlarını Koruma Sözleşmesi (Bern Sözleşmesi), Akdeniz'in Deniz Ortamı ve Kıyı Bölgesinin Korunması

Sözleşmesi (Barselona Sözleşmesi), Birleşmiş Milletler Biyolojik Çeşitlilik Sözleşmesi, Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi, Denizde Kara Kaynaklı Kirliliğin Önlenmesi Sözleşmesi (Paris Sözleşmesi), Avrupa Peyzaj Sözleşmesi (Floransa Sözleşmesi), Dünya, Kültür ve Tabiat Mirasının Korunması Hakkında Sözleşme (Dünya Mirası Sözleşmesi), Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stockholm Sözleşmesi (Stockholm Sözleşmesi), Nesli Tehlike Altında Olan Yabani Hayvan ve Bitki Türlerinin Uluslararası Ticareti Sözleşmesi (CITES Sözleşmesi), Ozon Tabakasının Korunmasına Dair Sözleşme (Viyana Sözleşmesi), Özellikle Su Kuşları Yaşama Ortamı Olarak Uluslararası Öneme Sahip Sulak Alanlar Hakkında Sözleşme (Ramsar Sözleşmesi), Uzun Menzilli Sınır Ötesi Hava Kirliliği Sözleşmesi. **Anayasamızın 90. maddesi uyarınca “Usulüne göre yürürlüğe konulmuş Milletlerarası Andlaşmalar kanun hükmündedir”.** Bu nedenle taraf olunan uluslararası sözleşmelerin hükümlerine aykırı kararlar almak ve uygulamalar yapmak kanuna aykırıdır.

Yukarıda izah edilen gerekçeler ile; Muğla İli, Fethiye İlçesi, Kayaköy Mahallesi ve Ölüdeniz Mahallesi sınırlarında bulunan 2.182,5 hektarlık yüzölçümündeki alanın (2019A011 Ruhsat Numarası ve 3389699 Erişim Numaralı Saha), ‘Sondaj Yöntemi İle Jeotermal Kaynaklar Arama Faaliyeti’ adı altında ihale yöntemi ile Abdulvahap Çelik isimli yatırımcıya, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı’nca verilmiş olan izin ve ruhsatlarının iptal edilmesi, yatırımcının Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’na sunduğu Proje Tanıtım Dosyasının uygun görülmesi üzerine başlatılan ÇED Yapım Süreci’nin durdurulması ve projeden vazgeçilmesi gerektiği açıktır.